

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13076-05-19 בולצינסקי ואח' נ' רמת הנשיא גב-ים רסקו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אביגיל זכריה

התובעים:

1. ליה בולצינסקי
2. דריו מנואל בולצינסקי

נגד

הנתבעת ושולחת ההודעה לצד ג': רמת הנשיא גב-ים רסקו בע"מ

נגד

צד ג': האחים אבו עיזש בע"מ

החלטה

מבוא

האם הנתון שהתגלה לאחר מינוי מומחה בית המשפט לפיו המומחה ערך לפני מספר שנים חוות דעת בנושא המחלוקת שבין הצדדים, כמומחה מוסכם עליהם או על מי מהם, מצדיקה ביטול מינויו והחלפתו במומחה אחר?

זוהי השאלה העומדת במרכזה של החלטה זו.

בפניי בקשה מטעם התובעים/המבקשים לביטול מינויו של מומחה בית המשפט (המהנדס מר מיכאל קרבצ'יק, להלן - המומחה) ומתן הוראות לעיכוב חוות דעתו עד הכרעה בבקשה זו.

הכרעה בבקשה מצריכה תיאור קצר של השתלשלות האירועים:

התביעה שבפניי הינה תביעה על סך 250,000 ₪ שהגישו התובעים כנגד הנתבעת בגין ליקויי רטיבות, ליקויי גימור וליקויים אחרים שנמצאו לטענתם בדירת מגורים שרכשו מהנתבעת. המומחה מטעם בית המשפט מונה ביום 15.11.20 על ידי המותב הקודם שדן בתיק. יצוין כי התובעים התנגדו למינוי מומחה מטעם בית המשפט למן תחילת ההליך ובסעיף 49 לכתב התביעה אף נקבו (ללא נימוק כלשהוא) כנגד מינויים של שני מומחים ספציפיים. לאחר מינויו של המומחה עתרו התובעים למינוי מומחה אחר תחתיו מנימוקים שונים - שאינם זהים לנימוקים של הבקשה שבפניי.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13076-05-19 בולצינסקי ואח' נ' רמת הנשיא גב-ים רסקו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בקשתם הקודמת נדחתה בהחלטת המותב הקודם מיום 13.12.20 והם חויבו בהוצאות כאמור באותה החלטה.

לאחר תשלום שכר טרחתו ערך ביום 11.2.21 המומחה ביקור בנכס נשוא המחלוקת לצורך עריכת חוות דעתו וביום 16.2.21 הוגשה הבקשה שבפניי.

תמצית טענות הצדדים

לטענת המבקשים רק לאחר ביקור המומחה בדירתם לצורך עריכת חוות דעתו ובנסיבות שתוארו בבקשה דהיינו, למראה פניו של המומחה, הלוגו של משרדו ויחסו הפמיליארי כלפי ב"כ הנתבעת - נזכרו התובעים כי לפני מספר שנים כבר ביקר אותו מומחה בנכס, בחן אותם ליקויים ונתן חוות דעת, שלשיתם, הייתה מטעם הנתבעת.

המבקשים טוענים כי פעם שהמומחה כבר נתן חוות דעת מטעם מי מהצדדים הוא אינו יכול לשמש כמומחה מטעם בית המשפט באותו עניין ועל כן הם עותרים למינוי מומחה אחר. עוד מלינים המבקשים על התנהלות הנתבעת אשר לא הציפה את נושא היכרותה עם המומחה וחוות הדעת שניתנה על ידו בעבר, חוות דעת שלטענת התובעים מעולם לא הועברה לעיונם ועותרים להשבת שכר הטרחה ששולם על ידם ועל חיוב הנתבעת בהוצאות הבקשה.

הנתבעת בתגובתה טענה כי היא עצמה, וכמוה גם צד ג', לא זכרו כי המומחה האמור כבר בדק את הנכס המדובר וערך חוות דעת. עוד יצוין כי הנתבעת צירפה - ללא קבלת היתר לכך מבית המשפט - את חוות דעתו הקודמת של המומחה ביחס לנכס.

עוד נטען כי חוות הדעת בעבר, כפי שנרשם בה, נערכה על דעת הצדדים והתייחסה למרבית הליקויים הנדונים בתביעה דנן. ב"כ הנתבעת ציינה כי המומחה מוכר מתיקים קודמים וכי ב"כ הנתבעת לא זכרה שמדובר במומחה שהיה רלבנטי לאותו נכס. בסופה של תגובה הותירה הנתבעת את הבקשה לשיקול דעת בית המשפט.

צד ג' הצטרפה לתגובת הנתבעת (הגם שלא ברור כיצד יכולה הייתה להצטרף לטענות העובדתיות המתוארות) והותירה את הבקשה לשיקול דעת בית המשפט.

בנסיבות העניין ועל מנת שלא לפגוע במומחה סברתי כי יש מקום לקבל גם את עמדתו לבקשה. המומחה אכן הגיש תגובה מפורטת במסגרתה טען, בין היתר, כי: הוא מתמנה כמומחה מוסכם

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13076-05-19 בולצינסקי ואח' נ' רמת הנשיא גב-ים רסקו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בתיקים רבים ואינו יכול לזכור כל תיק ותיק; עקב ההבדלים במצב הדירה בין ביקורו הראשון והנוכחי הוא לא זיהה את הדירה או יתר הנוכחים והנתונים; חוות דעתו הקודמת (שצורפה גם על ידו) מעלה כי הוא היה מומחה מוסכם ולא ברור על מה מלינים התובעים עתה; עוד הועלו תהיות שונות לגבי השלב בו מצאו התובעים להעלות בקשתם ותכליתה. עוד ציין המומחה כי במועד קבלת בקשתם הנוכחית של התובעים חוות הדעת שהתבקש להכין בהליך זה הייתה כבר בשלבי הכנה.

תמצית ההכרעה

לאחר עיון בבקשה, בתגובות הצדדים האחרים, בחוות הדעת הקודמת ועמדת המומחה בבקשה שבפניי - מצאתי כי יש טעם בעמדת המבקשים לעניין אי יכולתו של המומחה ליתן חוות דעת בתיק זה בנסיבות המתוארות וכי יש צורך במינוי מומחה אחר תחתיו. משכך, הבקשה מתקבלת. להלן הנימוקים.

מומחה מטעם בית המשפט - הכלל המשפטי

מומחה הממונה מטעם בית המשפט, בכל תחום שהוא, הינו זרועו הארוכה של בית המשפט ורק במקרים חריגים יסטה בית המשפט מחוות דעת המומחה מטעמו. הדברים ברורים וידועים. פסילת מינויו של מומחה מטעם בית המשפט היא עניין חריג שבית המשפט יתירו רק כאשר מתקיימות נסיבות יוצאות דופן בהן מתעורר ספק של ממש ביחס לקביעות חוות הדעת נוכח קיומה של טעות בולטת או נסיבות הקשורות במומחה עצמו שיש בהן להביא לפסילת חוות הדעת. על פי הפסיקה מדובר בסעד חמור וחריף שיינקט כאשר יש חשש ממשי לעיוות דין למי מהצדדים או לחוסר תום לב מצד המומחה.

במקרה שבפניי אזכיר כי טרם ניתנה חוות דעת המומחה בתיק ועל כן בפועל הבקשה אינה לפסילת חוות הדעת (שטרם הוגשה) אלא לשינוי זהות המומחה, שטרם הגיש את חוות הדעת מטעמו בתיק.

לאחר עיון בכתבי הטענות הרלבנטיים לבקשה, בהודעת המומחה על צרופותיה, לרבות חוות הדעת הקודמת שנערכה על ידו - שוכנעתי כי זהו אחד המקרים המצדיקים שינוי זהות מומחה בית המשפט. עלה בידי המבקשים לעמוד ברף הנדרש לכך נוכח תהיות של ממש העולות ביחס להתנהלות הנתבעת וצד ג' ובזהירות המתבקשת והמתחייבת אפשר שגם ביחס להתנהלות המומחה בכללותה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13076-05-19 בולצינסקי ואח' נ' רמת הנשיא גב-ים רסקו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

הדברים ייפרשו בזהירות המתבקשת על מנת שלא לפגוע במומחה שלא לצורך כשהנחת הבסיס של החלטה זו, שלא נסתרה, היא שהמומחה ביקש למלא אחר מינויו באופן מקצועי ובתום לב.

ראשית, ועל מנת להסיר כל ספק, יובהר כי מדובר בהחלטה לא שכיחה בה בית המשפט מוצא כי אין בידו להותיר החלטתו בדבר מינוי מומחה מטעמו על כנה או להסתמך באופן ראוי על חוות דעת המומחה שמונה על ידו. במקרה כזה בית המשפט מונחה לפעול על מנת למנוע עיוות דין למי מהצדדים ובהקשר זה אין נפקא מינה מיהו הגורם שלכאורה עשוי "להיפגע" ו/או עשוי "ליהנות" משינוי המומחה, אם בכלל.

בענייננו, בין שהמומחה היה מודע לכך בזמן אמת ובין שלא - ואין לי כאמור סיבה לפקפק בהודעתו בעניין זה - הרי שהמומחה כבר נתן חוות דעת באותו עניין ממש בעבר. על פי התקנות, החדשות והישנות, נתון זה כשלעצמו מעורר קושי של ממש.

אמנם, התקנות החדשות מציינות פרק זמן של שנתיים כאבן בוחן מסוימת אולם ברי כי כל מקרה אמור להיבחן על פי נסיבותיו. על פי התקנות הישנות, שחלו במועד כניסת המינוי לתוקף, חלה אותה הוראה אליה הפנה ב"כ המבקשים בבקשתו ולכאורה די היה בכך על מנת להביא לקבלת הבקשה.

לא מצאתי בסיס לטרוניית הנתבעת כנגד התובעים בעניין זה. אך טבעי כי התובעים אשר הביאו את תביעתם לפתחו של בית המשפט בסופו של יום, אינם נכונים לכך שבית המשפט יסתמך על חוות דעת שניתנה על ידי גורם שכבר נתן בעבר חוות דעת בעניינם לטובת אותה נתבעת כנגדה הם טוענים ואשר לשיטתם לא היה בה כדי לסייע לעניינם שאחרת לא היו נדרשים לתביעה שבפניי. מדובר בנתון סובייקטיבי - ולא רק אובייקטיבי - של מראית פני הצדק. המומחה, כזרועו הארוכה של בית המשפט, אינו יכול להיות נגוע בשום ספק או רכב שהוא לגבי היעדר משוא הפנים שלו ביחס לסוגיה שבמחלוקת.

הדברים מקבלים משנה תוקף בשים לב לכך שבין לבין נכנסו לתוקף תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט - 2018. כידוע, המחוקק אינו משחית את מילותיו לריק. המחוקק מצא במסגרת תקנות להטיל על המומחה במסגרת התקנות החדשות חובה מפורשת וברורה לבדוק ולהצהיר האם ערך בעבר חוות דעת ביחס לאותם בעלי דין או אותו נושא. לא בכדי הורה המחוקק כי המומחה, שהוא בעל הכלים לבדוק, הוא שיצהיר זאת ולא להותיר את הדברים רק לשיקול דעתם של הצדדים.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13076-05-19 בולצינסקי ואח' נ' רמת הנשיא גב-ים רסקו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

מן הכלל אל הפרט

כאמור, מינויו של המומחה נכנס לתוקף לפני תחולתן של תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט - 2018 ואולם גם קודם לכן היה מומחה בית משפט מצופה לבחון ולבדוק האם ערך חוות דעת או אם הוא מצוי בניגוד עניינים ביחס למי מהצדדים. מאחר והמומחה עצמו ציין בהודעתו כי היה יכול לבדוק הסוגיה בנקל, ואפילו במעמד הביקור עצמו, הרי שאפשר והיה מצופה כי תיעשה על ידו בדיקה מקדימה בעניין זה ויש להצטער על כך שבדיקה כאמור לא נעשתה.

לא מצאתי בסיס לטענות כאלה ואחרות שהועלו על ידי מי מהגורמים האחרים ביחס לתובעים ומניעים נסתרים מצדם בעניין זה והדברים אף עוררו אי נוחות מסוימת. ברי כי אילו התובעים היו זוכרים כי אותו מומחה נתן חוות דעת בעבר הרי שהדבר היה עולה כבר בבקשתם הראשונה ולפני הביקור. ממילא לא עלה בידי הנתבעת, צד ג' והמומחה לסתור את טענת התובעים כי הם עצמם מעולם לא קיבלו את חוות הדעת של המומחה מטעם בית המשפט משנת 2017 וכי לשיטתם שלהם לא היה מדובר במומחה מוסכם ואפשר שהמסמכים שצורפו מחזקים דווקא את עמדתם.

מצאתי טעם לפגם בכך שהן המומחה והן הנתבעת הציגו בפני בית המשפט את חוות דעתו הקודמת של המומחה ובכך חתמו בפועל את גורלה של בקשה זו. ברי כי פעם שאין מחלוקת כי המומחה נתן חוות דעת מטעם מי מהצדדים - דין הבקשה להתקבל. לעניין המומחה אניח כי הדברים נעשו מחוסר ידיעה ואולם התנהלות הנתבעת מעוררת יותר מאשר תמיהה בעניין זה.

יוער כי לאחר שעיינתי בהסברי המומחה לא מצאתי פגם בכך שהמומחה החליף מילות נימוסים עם ב"כ הנתבעת במעמד הביקור אם על רקע היכרות קודמת ואם לאו או כי סבר שאין צורך במסמכים כאלה ואחרים מצד התובעים.

עם זאת, הערותיו של המומחה בהודעתו ביחס לבקשה זו והמבקשים אכן עוררו אי נוחות מסוימת ביחס לעמדת המומחה. ואולם, גם אי נוחות זו לבדה - שאפשר וניתן להסבירה ברצונו הטבעי של המומחה להגן על עמדתו - לא הייתה יכולה להביא לקבלת הבקשה אלמלא הנתון שאינו במחלוקת כאמור לעיל.

יובהר שאין אני נדרשת בשלב זה להכרעה המשפטית המהותית אלא אנו עודנו מצויים בשלב של בירור העובדות. תפקידו של המומחה מטעם בית המשפט הוא לבחון בעבור בית המשפט באופן

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13076-05-19 בולצינסקי ואח' נ' רמת הנשיא גב-ים רסקו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

אובייקטיבי ומקצועי את הטענות של הצדדים ואת מצב הדברים בשטח. הנתון כי המומחה בעצמו כבר נחשף לחוות דעתו שלו מן העבר עלולה לייצר הטיה אובייקטיבית מצדו ביחס לקביעות שכבר קבע בעבר לצד כזה או אחר ולעורר פגיעה באמון שהצדדים רוחשים לקביעותיו כגורם אובייקטיבי. אשוב ואציין כי כל האמור לעיל יפה לעניין החלטה זו ונסיבותיה ואין באמור כדי להטיל דופי כלשהוא במומחה אישית או ביכולתו המקצועית.

לעניין שכר טרחת המומחה -

מצאתי טעם בטענות המבקשים כי בשים לב לאחריות שהייתה מוטלת על המומחה ובמידה רבה גם הנתבעת - שצירפה לתגובתה את חוות הדעת שהייתה בידה כפי שנערכה על ידי המומחה בעבר - לבחון היטב את הדברים עובר למינוי ואף לאחריו. לא מצאתי כי המבקשים הם שאמורים לשאת בתשלום נוכח התנהלות זו של הנתבעת. מהודעת המומחה בעצמו עלה גם כי נעשתה על ידו חלק מהעבודה הנדרשת ולא כולה.

לאחר ששקלתי בדבר, באיזון הנדרש בין כל השיקולים המתנגשים במקרה חריג זה כפי שפורטו לעיל, שיקול הדעת הרחב המוקנה לבית המשפט והאחריות המוטלת לפתחה של הנתבעת בעניין זה - אין לטעמי מנוס מהקביעה כי על המומחה להשיב למבקשים את שכר הטרחה ששולם על ידם וזאת להבדיל משכר הטרחה ששולם על ידי הצדדים האחרים שאחרת יימצאו המבקשים/התובעים נושאים במחיר התנהלותה של הנתבעת.

טרם חתימה

על אף שמצאתי לקבל את הבקשה מהטעמים האמורים לעיל, ובכלל זה מראית פני הצדק, הרי שהתיק מעלה כי מלכתחילה התובעים התנגדו ומתנגדים למינוי מומחה מטעם בית המשפט ואף מבקשים להכתיב לבית המשפט את המומחים מטעמם. התנהלות זו לא תסכון. התיק הוא תיק שבמומחיות וככל שהתובעים הביאו את התיק לפתחו של בית המשפט הרי שעליהם לשאת במלוא העלויות והדרישות הדיוניות, לרבות מינוי מומחה.

כמו כן לא נחה דעתי מהפסילה הגורפת של מומחים כאלה ואחרים כאמור בסעיף 49 לכתב התביעה (שחלקם הינם מומחים המתמנים על ידי מותב זה) וזאת ללא כל נימוק או הסבר. הדבר מטיל דופי לא מוצדק במומחים.

מוצע כי על מנת להימנע מבקשות נוספות ובזבוז זמן שיפוטי יגבשו ב"כ הצדדים רשימת מומחים מוסכמת או מומחה מוסכם, או ירשמו נימוקיהם להסתייגותם ממומחים כאלה ואחרים, שאם לא כן

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13076-05-19 בולצינסקי ואח' נ' רמת הנשיא גב-ים רסקו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

ימונה מומחה מטעם בית המשפט ועל פי שיקול דעת בית המשפט ובשכר טרחתו יישאו הפעם שלוש הצדדים בחלקים שווים.

סוף דבר

הבקשה מתקבלת.

אני מורה על ביטול מינויו של המומחה שמונה ביום 15.11.20 ומורה לו על מאמציו. המומחה ישיב למבקשים את חלקם בשכר הטרחה בתוך 60 יום מהיום.

הנתבעת תשא בהוצאות המבקשים בגין בקשה זו בסך כולל של 1,500 ₪ שישולמו בתוך 30 יום מהיום שאם לא כן ישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

מטעמי יעילות אני מורה כי ב"כ הצדדים יגישו רשימת מומחים מוסכמת או לחלופין יודיעו על זהות מומחה מוסכם וזאת עד ליום 4.4.21.

בהעדר הודעה כאמור תינתן החלטה לעניין זהות המומחה החדש על פי שיקול דעת בית המשפט. תשלום שכר טרחת המומחה החדש יהיה באותו אופן בו שולם למומחה הראשון בתיק בהעדר נסיבות המצדיקות קביעה אחרת בשלב זה.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים ותביא את התיק לקביעת זהות המומחה החדש ביום 8.4.21.

ניתנה היום, א' ניסן תשפ"א, 14 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.

אבגיל
אבגיל זכריה, שופטת